

Sophie:23

ISSN 1602-9631

Robert Hansen en ener blandt astrologerne

FAGHISTORIE

Birgit Lis Stahlschmidt

Når man i 60'erne og 70'erne talte om astrologer i Danmark, var Robert Hansen på Købmagergade et fænomen, som ikke var til at komme udenom. Alle med blot lidt interesse for astrologi kendte ham og respekterede ham for hans dygtighed og præcise tydninger – også internationalt.

Robert Hansen blev født den 29. marts 1905 kl. 23.32 i byen Eisleben i Ditmarsken og døde den 2. juli 1981 på Sankt Josephs Hospital mellem kl. fire og fem om mor-

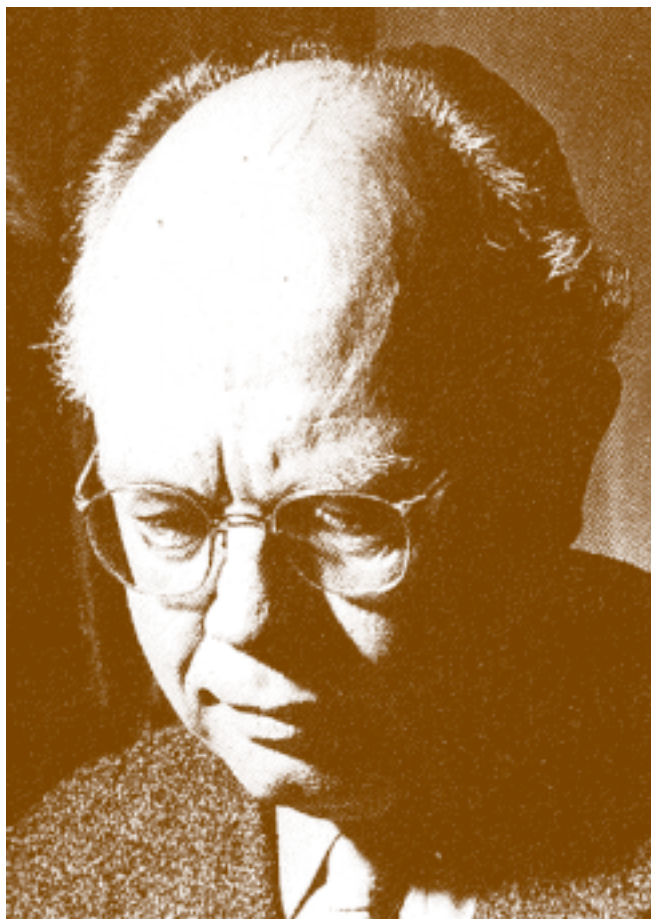
genen. Det opgivne fødselstidspunkt kendes ikke, kun Roberts eget, korrigerede tidspunkt.

Der verserer mange myter om Robert Hansens enorme dygtighed som astrolog. Dette er min personlige oplevelse af Robert Hansen, som var min første lærer i astrologi og

livsvisdom. Jeg lærte ham at kende i september måned 1977 - fire år før han døde. Men jeg nåede at få et nært venskab med ham.

Begyndelsen

Ankomsten til denne jord var turbulent. Hans seks år ældre søster Grethe opdage-

de hurtigt, at den nyfødte var "med tap", og kørte ham resolut ud på møddingen, hvor hun tippede ham af. Da forældrene fandt ham, var han uskadt, men hans liv blev ikke en dans på roser. Jeg kan stadig høre ham sige, at det havde han heller ikke brug for.

Da han var seks år gammel, fandt han på forældrenes loft en gammel astrologibog - skrevet med gotiske bogstaver. Han holdt det hemmeligt, men lærte sig selv at læse bogen. Da han kun var en lille dreng, opstod der hurtigt mange spørgsmål, han ikke kunne finde svar på. Han bad derfor forældrene om hjælp - med det resultat, at bogen blev taget fra ham og brændt som djævelens værk. Med Månen i Vandbæreren var han fremmelig på det mentale område og kunne virke provokerende på sine omgivelser med sin viden og indsigt. Det fik familien at mærke. Han blev en fremmed i sin egen familie, som havde helt andre værdier, og lærte derfor at gemme sig.

Da han er omkring otte år gammel, ser han et lille birketræ i skoven med en meget indbydende gren, lige til at sidde på, og hovedet kan lænes op ad stammen. Da Robert første gang sætter sig til rette her, begynder træet at tale til ham.

Det giver svarene på alle hans uløste problemer og

spørgsmål. Og træet bliver hans bedste ven og hans tilflugtssted, hver gang nye problemer og spørgsmål trænger sig på.

Omvandrende musikanter

Da Robert var 12-14 år, dannede familien et orkester - far, mor, døtrene Grethe og Frida, og Robert - som de rejste rundt og optrådte med. Fra det tidspunkt havde han ikke noget fast tilholdssted. Det fik han først igen, da han i 1936 kom til Danmark, hvor han mødte sin Thyra og hurtigt derefter giftede sig med hende.

Inden da uddannede han sig sammen med sine søstre Grethe og Frida på musik-konservatoriet i Köln. I denne periode dannede de truppen "Die Hansen Schwestern" og turnerede i Tyskland, Østrig og Ungarn. Det var besværligt, men samtidig en meget spændende og berigende periode for Robert, som fik set livet fra alle sider.

Familien kunne overnatte på de specielle overnatningssteder for de fattigste af de farende svende. Det var stalde, hvor der blev spændt tove ud for natten, så man lige kunne stå i rækkerne og få sig et blund i ly for regn og kulde. Det kaldtes "at være helt ude i tovene".

Forholdene var dog bedre, når truppen havde fast engagement for en længere periode. Særligt heldige var de en gang, hvor de fik engage-

ment på en kro og kom til at bo på et værelse lige over kroens store bageovn. Der var dejligt lunt, og om vinteren nød de varmen, som ovenen gav.

Som enhver musiker ved, kan det være svært at falde ned, når man har været på scenen og givet sig fuldt ud. Her kom astrologien ind for Roberts vedkommende - han arbejdede med den hver nat fra to til fem. Hans hjerne fungerede genialt. For eksempel kunne han stå og spille efter noderne på den ene side af nodehæftet, mens han på den anden side havde det horoskop, han arbejdede med om natten efter spilletid. På den måde var der ingen spildtid.

Astrologisk står Neptun for det kunstneriske (musikken), Uranus for astrologien, og det hele samles og bearbejdes via Solen i Vædderen. Venus (skønhed) står i 6. hus (arbejde) i Tyrens tegn (æstetik) - han formidlede både kunst og tydningskunst på en givende og smuk måde - formidlede både detaljen og helheden.

På trods af de indlysende clairvoyante evner blev Robert meget ked af det, når nogen påstod, at det var clairvoyance og ikke astrologi, han beskæftigede sig med. Det var det astrologiske håndværk, der var hovedhjørnestenen i hans liv og virke. Han sagde, at "uden dyb indsigt og erfaring i det

astrologiske symbolsprog vil nok så dyb og god clairvoyance være uanvendeligt volapyk og narrestreger."

Flugten til Danmark

Da Robert og hans søstre ikke passede ind i det ariske samfund - de var omvandrende musikere - blev de udvist af Hitler. De fik opholdstilladelse i Danmark og dansk pas og indfødsret efter deres danske far. I Danmark fortsatte de med at spille til dans og underholdning, indtil Robert i 1936 giftede sig og flyttede til Christianshavn. Søstre nedsatte sig som spillelærerinder i Næstved.

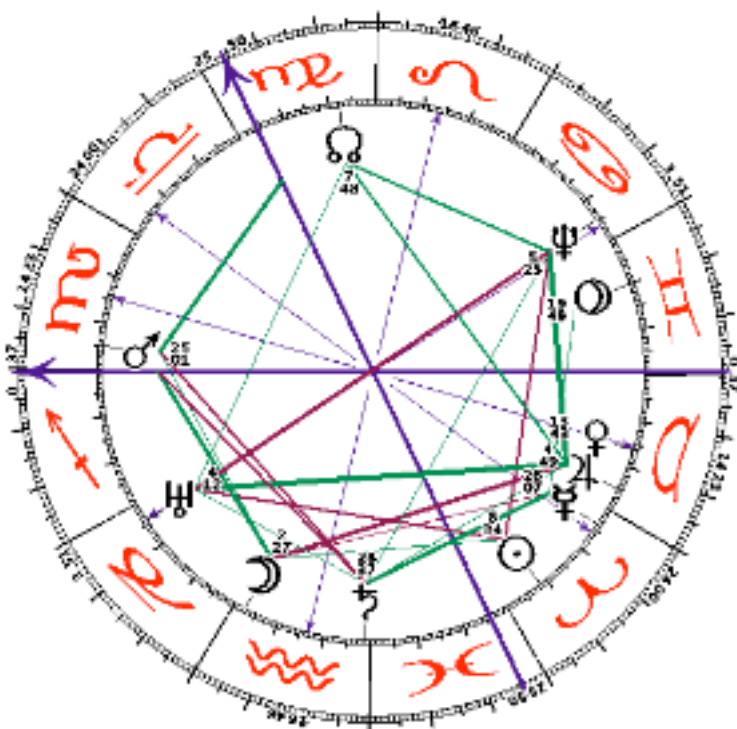
I 1937 fødtes Roberts søn Jørn, som blev ingeniør, og i 1939 kom endnu en søn, Helge, til. Han blev billedhugger og maler.

Dystre år

Også i Danmark blev det en kamp for tilværelsen. Thyra valgte at passe mand og børn, men Robert var ofte arbejdsløs. I arbejdsløshedsperioderne gik det meste af hans tid med at stå i de lange køer af ledige på arbejdsformidlingskontoret. Der blev set skævt til kunstnere, og han måtte ofte føre bevis for, at han ikke havde haft engagement aftenen før.

Han begyndte nu at virke som astrolog med klienter i spisestuen om aftenen, når børnene var kommet i seng.

Dengang kunne man ikke få de små, aktuelle planetta-

29. marts 1905 kl. 23.32 i Eisleben, Tyskland

Robert Hansens horoskop

Han har i sit horoskop en spænding - et såkaldt T-kvadrat - mellem planeterne Uranus (astrologi, nytænkning), Neptune (intuition) og Solen (identitet, ham selv).

Solen er fokusplanet (apex) og kræver derfor afbalancering, hvilket sker gennem Vædderens modstående tegn, Vægten. Herskeren over dette tegn er Venus, som er uaspekteret, men hersker også i Tyrens tegn. En således placeret Venus lytter neutralt i samklang med Jupiter (vækst), som også står i Tyrens tegn i en vid konjunktion med Venus.

Skyttens tegn i Ascendanten viser Robert som formidleren,

præsten og vismanden, men i 12. hus (det skjulte, det mystiske) ligger Mars, hans arbejde, hans virke.

Saturns spænding til Ascendanten viser hans alvorlige, næsten bryske facon, som var hans overlevelses strategi over for en omverden, der kun sjældent forstod ham. Saturn (diskretion, mål) står i Vandbæreren (intellekt, fremsyn) i 3. hus (kommunikation). Han var i besiddelse af en overordentlig stor selvjustits og disciplin, også over for "vende-kåberne" omkring ham.

Han vidste at værdsætte andre, som udviste samme grad af disciplin.

Karl Aage Jensen

beller (efemerider). Det var derfor, Robert fik ideen til dyrekredsskiven (se ill. s. 7). Skiven er nu i sønnen Jørns eje, og jeg kender ikke den nøjagtige brug af den, men Jørn har set sin far lægge små papskiver ud over skiven med bagsiden opad. Man trak så et bestemt antal kort med planetsymboler på, hvor planeterne er vist i tegn og i aspekter. De blev lagt op på skiven, efter at den var blevet snurret rundt.

Robert tolkede den frembragte konstellation som et øjeblikshoroskop og gav råd og vejledning på baggrund heraf.

På et tidspunkt fik han arbejde på H. C. Ørstedes Værket. På aftenvagterne kunne han skjult under frakken tage et stykke kul med hjem til kakkelovnen. Den var ikke bygget til kul, så den blev gloende, men varmt blev det i de kolde vinteraftener i 1940'erne.

Mad var der ofte ikke råd til, når huslejen var betalt. Så måtte Robert og Thyra på cykel ud til gartnerier på Amager. Her kunne de grave en porre, lidt rosenkål, grønkål eller turnips op og fragte dem hjem i cykelkurvene.

Det lysner

I 1949 blev Robert ulønnet medarbejder på Kofoeds Skole. Her startede han skolens orkester og blev dets leder og dirigent. Dette arbejde gav ham megen

glæde. Og stor var taknemmeligheden, når der blev spillet op til fest og dans på plejehjemmene rundt omkring. Der blev sat ekstra knald på, så selv de døve kunne høre musikken.

I 1954 fik familien lejligheden på Nørrebrogade 64 lige over for Assistens Kirkegård. Her boede Robert og Thyra resten af livet.

Den mystiske ring

For at holde sig orienteret rejste Robert hvert år til astrologikongres i Aachen. Han var vicepræsident i det europæiske astrologiforbund og meget anerkendt for sit arbejde og sin dygtighed - gik ligefrem under navnet "Tycho Brahe".

Lige op til en af disse kongresser drømmer han tre gange om en guldring med en grøn skarabæ, som lå oven på en stor stak bøger. Da han en af de første dage under kongressen går en tur i byen, bliver han standset af en mand, som vil sælge ham ringen fra drømmen. Robert vil dog ikke betale den pris, manden forlanger.

Næste dag henvender manden sig igen til Robert og vil sælge ringen til en væsentligt lavere pris. Igen afslår han, men til sidst opsøger manden Robert på hans hotelværelse, lægger ringen oven på en stabel astrologibøger og nærmest tigger ham om at modtage ringen gratis. Han siger, at den er

specielt beregnet til ham.

Stenen var formet som en skarabæ - symbolet for genfødsel (Skorpionen) - af grøn lapis lazuli. Robert så aldrig manden igen, men ringen bar han til sin død. Jeg forstod det sådan, at den var hans amulet.

Klienteme

Roberts kundekreds var mangeartet: private som offentlige personer og institutioner. De henvendte sig om emner som investeringer, retssager, start af virksomhed samt hjælp til politiet med at finde frem til, hvornår en morder eller en brandstifter igen ville slå til. Men mest var det ganske almindelige mennesker, som søgte råd om deres liv.

For eksempel havde et teater haft premiere uden succes. Atmosfæren var død, men Robert fik premieretidspunktet og så scenen og kulisserne. Han anbefalede teatret at male kulisserne røde på bagsiden for at få Mars-energien med. Den hersker i ildtegnet Vædderen, og det ville ifølge Robert give den manglende gennemslagskraft. Det virkede - succesen var hjemme!

Det var ikke alene farvekombinationer, han kunne "oversætte" til det astrologiske symbolsprog. Han oversatte så at sige alt til astrologi.

I de senere år af sit liv led Robert af tiltagende døvhed og blindhed. Han blev ope-

reret i det ene øje, og en ny linse hjalp ham lidt. End ikke dette kunne afholde ham fra at lære mere, og han rejste flere gange til Tyskland for at blive undervist i Hamburger-skolens astrologiske system. De arbejder med såkaldte spejlakser (midtpunkter) mellem planeter og ASC og MC og med horoskoper (6 i alt) ud fra ASC-MC, måneknude, Vædderpunkt, Sol og Måne. Alt har helt klare, præcise betydninger. Planeter uden for Neptun indgår i tolkningerne og ændrer helt de klassiske planeters betydning.

Døden

Den dag, Robert døde, så jeg hos min genbo en stor stabel aviser, der var stillet ud til storskrald. Jeg fik den ind-

skydelse at gå over og tage dem for at bruge dem til op-tænding i kakkelovnen, når den tid kom. Da den første kolde efterårsdag kom, ville jeg tænde op og hentede nogle af aviserne. Den første, jeg krammede sammen og puttede ind i kakkelovnen, var Politiken. Den næste viste sig at være en tolv år gammel, svensk avis, Dagens Nyheter. På forsiden var der et billede af Robert, og inde i avisen var der en lang artikel om Robert, stjernetyderen fra København. Det fyldte hele opslaget på midtersiderne, og artiklen handlede om en nordsjællandsk konfektionsfabrik, som var kommet til at fungere helt formidabelt, efter at Robert havde anbefalet at vende alle sybordene 180

grader og sætte syerskerne sammen to og to på en anden måde end tidligere. Sylokalet og frokoststuen var også blevet malet i nye farver.

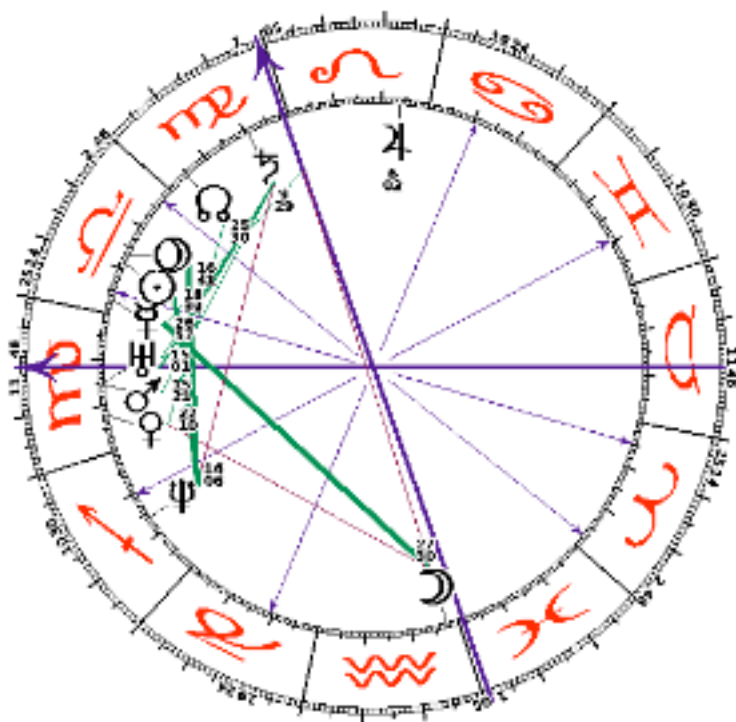
Jeg sundede mig lidt oven på denne hilsen fra Robert og begyndte at checke resten af stabelen, men der var ikke andre svenske aviser i den. Jeg gik derefter over til genboen og spurgte, om de holdt den svenske avis, og om de kendte Robert. Men de svarede nej til begge dele. Med til historien hører, at kakkelovnen var købt på et tidspunkt, som Robert havde anbefalet. Dels var den billig, dels manglede den aldrig brænde og har i øvrigt fungeret perfekt i mange år.

Astrologien

Skønt Robert Hansen var en eminent astrolog, skrev han aldrig bøger. Robert mente, at enhver astrologibog var "barn" af sin tid, og at astrologien skulle forstås ud fra den tid, det handlede om. Bøger blev forældede og skulle "oversættes" til tidens sprog, hvis tolkningen skulle være rigtig. Derfor dikterede han nutidige fortolkninger til sine elever. Planeter, aspekter, huse og tegn. Disse diktater findes, og jeg selv har lidt af det liggende.

Udvælgelsesastrologi

Vi kan dog vise et eksempel på udvælgelsesastrologi fra hans hånd. Virksomheds-

Udvælgelse: 12. oktober 1978, kl. 9.00 i Valby

horoskopet er lavet af Robert for en frisørsalon, hvis indehaver, en kvinde, ønskede et godt starttidspunkt for sin virksomhed.

Hun har altid arbejdet alene i salonen, og har meget sjældent måttet aflyse kunder. Hvis og når det er sket, er kunderne somme tider kommet hende i forkøbet. Hun har aldrig manglet kunder og aldrig penge, selv om de fleste giftige frisørpræparater har været bandlyst i salonen fra starten - således også hårfarvning. Hun har en meget trofast og tilfreds kundekreds. Mest ældre kvinder, som hen ad vejen bliver hendes venner. Nye kunder kommer til, når gamle kunder dør. Forretningen følger helt ejerindens rytme. I en træthedsperiode drosler den lidt ned - og omvendt.

Det var langt lettere for Robert at formidle sin musik, end det var for ham at formidle astrologien, idet musikken taler til følelserne, mens astrologien taler til hovedet. Og det, folk ikke umiddelbart forstår, afvises ofte. Han udtrykte det på den måde, at forstanden aldrig kan overskue helheden, som den selv er en del af. Men mennesket kan opleve helheden, og det er noget ganske andet.

Magien

At fremstille amuletter var et håndværk, sagde Robert Hansen. Om dette håndværk

sagde han til mig: "En amulet kan og skal bruges som en transformator, der aktiverer det indre menneske. Men det er ikke alle, der skal have en. Først skal man finde ud af, om der er et behov, og dernæst, om det er gavnligt. Er disse to ting ikke opfyldt, duer det ikke. Og en ting mere: Man må aldrig forstærke følelser med amuletter." Jeg ved, at Robert brugte særlige formler (mantraer) og planetkonstellationer, når han fremstillede amuletter, men lad mig sige med det samme: Han lærte mig det aldrig.

Den kosmiske skole

Robert fortalte mig, at han gik i en kosmisk skole hver nat, fra han var ca. 60 år. "Viden bliver dryppet ned i skallen på mig hver nat mellem klokken to og fem, men mærkeligt nok er jeg udhvilet hver morgen alligevel," sagde han.

De højere magter brugte ham til særlige tjenester. En gang, hvor han som sædvanligt var blevet vækket klokken to, fik han besked på at tage tøj på og gå til et bestemt sted på Frederiksberg. Her ville en mand med en æske vente på ham. Robert skulle uden ord modtage æsken uden at se indholdet. Derefter skulle han gå til Kongens Nytorv, hvor en anden mand ville stå og vente på ham for at få æsken. Robert gjorde som befalet og

gik hjem, som om intet var hændt. Det var ikke altid, han fik sammenhængen at vide, når han udførte den slags kosmiske arbejder.

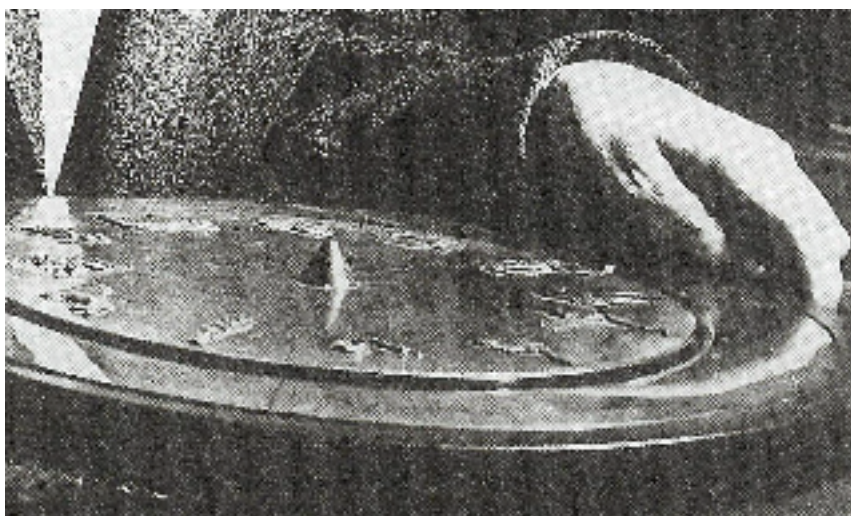
Astrologien var ikke det eneste, Robert beskæftigede sig med. Også håndlæsning (kiromanti) og aflæsning af folks karakter ud fra f.eks. deres kropsbygning, var han en mester i. Det samme gjaldt homøopati og plantemedicin.

Planetskiven

Robert brugte en planetskive som hjælp ved horoskoptydningen. Den meget smukke skive er udført af guldsmed Anders Ring. Amuletterne udførte Anders Ring også for ham. De blev udført efter Roberts anvisninger med hensyn til både materiale og tidspunkter, også selvom det skulle laves midt om natten.

For eksempel fik en kvinde en amulet i form af en ring med en perle i. Robert fortalte hende, at beskyttelsen kun var nødvendig i en bestemt periode. Ringen "vidste" selv, hvor længe. Og den ville vise det, når tiden var inde.

Nogle år senere vendte hun tilbage til Robert og kunne fortælle, at hun på et tidspunkt havde taget ringen af for at vaske hænder. Hun lagde den et sikkert sted lige over håndvasken. Pludselig springer ringen op og falder ned på gulvet, hvorefter den går i stykker. Robert så på

horoskopet og sagde, at det var sandt - tiden var udløbet for ringen.

I et andet tilfælde var en af Roberts nære venner blevet meget ked af den måde, hans datter blev behandlet på i familien. Specielt af en ældre kvinde, som benyttede enhver lejlighed til at bagtale pigen. Robert lagde en bestemt formel over et af kvindens brugte lommetørklæder og gemte det et sikkert sted. Efter dette fik kvinden hikke, hver gang hun ville sige noget dårligt om pigen. Robert havde overholdt sin regel om aldrig at skade nogen mennesker - kun at skabe harmoni. Det næste eksempel udspandt sig på et tidspunkt, hvor Robert og Thyra en eftermiddag sad sammen med nogle svenske venner på Strandmøllekroen. Manden ejede et gods i Sverige. Han var i klemme, for de svenske myndigheder havde krævet at se skødet på ejendommen, som var fra det 17. århundrede. Alt dette vidste

Robert intet om, men manden ville tale med ham om det på et senere tidspunkt. Men så sker dette:

Robert, som sad med ansigtet vendt mod indgangen ved et bord bagest i salen, registrerede nu en gammel sørøverkaptajn, som i fuldt ornat med støvler, kniplinger, klap for øjet og fjerbusk i hatten stilede direkte hen imod bordet, hvor de sad. Han morede sig over synet i den tro, at sørøveren var kommet i anledning af den børnefødselsdag, der blev fejret ved bordet ved siden af. Men manden gik hen til svenskeren, som sad ved bordenden og begyndte at tale til ham. Ingen i selskabet reagerede - og det gik så op for Robert, at det kun var ham selv, der kunne se ham.

Sørøveren henvender sig nu til Robert med en besked til svenskeren. Det forsvundne skøde er at finde i et gammelt chatol. Når man trykker et bestemt sted, glider en hemmelig skuffe frem, og der

ligger skødet - ifølge sørøveren, som derefter forsvinder. Robert forklarede sin ven hvad han havde set og hørt, og svenskeren styrtede ud af restauranten og hjem til Sverige. Samme aften ringede han. Han havde fundet skødet. Hans ret til godset var sikret.

Pendulering

Robert var et utroligt sammensat menneske, og han kunne gennemskue mennesker og situationer - altid med udpræget neutralitet.

Neutralitet var et nøgleord for ham. Når han f.eks. lærte mig at pendulere, var det også for at lære mig neutralitet. Uden den kunne man ikke blive en god astrolog. Neutralitet er hverken positiv eller negativ, men engageret åbenhed over for det, man har foran sig. Hvis man er i tvivl, er pendulering bandlyst. Dette gælder også, hvis man gør det for egen vindings skyld. Pendulet er kun en omvej til ens egen underbevidsthed og tager skade af misbrug. Man må altså ikke pendulere, fordi man er i tvivl. □

Kilde

Artiklen "Robert Hansen" har tidligere været bragt i Horoskopet nr. 3, årgang 1998

Skæbnebogen 1958

FAGLITTERATUR

Gilbert Tjørnum

I den foranstående artikel om ROBERT HANSEN anfører forfatteren Birgit Lis Stahlschmidt, at skønt Robert Hansen var en eminent astrolog, skrev han aldrig bøger om astrologi. Han mente, at enhver astrologibog var "barn" af sin tid, og at astrologien skulle forstås ud fra den tid, det handlede om. Bøger blev forældede og skulle "oversættes" til tidens sprog, hvis tolkningen skulle være rigtig.

Hans tankegang i den henseende var sådan set rigtig. Jeg erindrer, at jeg for mange år siden læste om gamle, indiske tydningsregler, hvor der blandt andet stod i en tydning, at pågældende ville blive dræbt af en elefant, hvor vi i nutiden ville have betegnet det som: Pas på i biltrafikken.

Jeg har dog i min store samling af astrologisk materiale, indsamlet over 50 år, fundet en bog, skrevet af Robert Hansen. Skæbnebogen 1958. Bogen er i kartonomslog med målene 14 cm x

19 cm og er på 144 sider.

På side 2 finder man henvisning til siderne, der øverst viser: "Under hvilket himmel-tegn er De født?". Nederste halvdel af siden indeholder en kortfattet forklaring på astrologiske betegnelser. Jeg citerer direkte fra teksten:

"Nogle få forklarende ord til de astrologiske betegnelser, De træffer i bogen:

DYREKREDSSEN (de 12 himmeltegn) er den smalle himmelzone omkring solens bane, inden for hvilken månen og de store planeter bevæger sig.

DET ASTROLOGISKE ÅR begynder den 21. marts, når solen går ind i Vædderens tegn, derfor begynder analyserne også på denne dato. At have

SOLEN I VÆDDEREN (eller et af de andre tegn) betyder altså, at man er født inden for det tidsrum, hvor solen står i det nævnte dyrekredstegn.

ASPEKTER betyder sol, måne og planeters stilling i forhold i hinanden.

KONJUNKTION er to planeters sammentræffen i samme punkt af et himmeltegn.

KVADRATUR: to himmellegemers indbyrdes stilling, når de er fjernet en fjerdedel cirkel fra hinanden.

TRIGON: det samme, når himmellegemerne er fjernet en trediedel cirkel fra hinanden.

TRANSIT: en planet går igennem et himmeltegn.

DE POSITIVE TAL, der står efter hver månedsanalyse, er månedens kosmiske tal, et koncentrat af de positive rytmer i måneden."

På side 3 har Robert Hansen skrevet et indledningsstykke: "Mennesket og stjernerne". Da han ikke ellers har skrevet meget om sine tanker vedrørende astrologien, vil jeg af hensyn til

eftertiden gengive hans artikel i sin helhed nedenfor:

Resten af bogen indeholder horoskoper for hvert dyrekredstegn, begyndende med Vædderen. Hvert tegn har derefter en kort årsoversigt, efterfulgt af omtale for hver måned i året og med underafdelinger for hver uge, altså meget grundigt.

De sidste 6 sider har Robert Hansen afsat til læseren, som under de 12 månedsnavne her kan besvare hans spørgsmål: "Hvordan gik det så? "

Der er ikke angivet pris på bogen, men prislaget kan ses på en annonce på bagsiden, hvor "Den nye kalorietæller" kan købes for 2 kr. også fra forlaget Nordan. □

Mennesket og stjernerne

af Robert Hansen

"Astrologien er jordens ældste videnskab. De tidligste astrologiske optegnelser, vi kender, stammer fra det gamle Babylon; men også i Kina og Indien er den blevet dyrket fra de første civiliserede tider, og da de vestlige folkeslag dukkede frem af barbariet, bredte den sig ganske naturligt til Europa, udviklet til stadig større fuldkommenhed, efterhånden som den tekniske udvik-

ling gjorde studier af stjernerne sikrere og sikrere.

Astrologien bygger på læren om stjernernes - hvilket i moderne sprogbrug vil sige: de kosmiske strålers - indflydelse på alt levende, på vilkår og udviklingsmuligheder. Denne indflydelse betyder ikke, at menneskets skæbne er forudbestemt fra vuggen til graven. Astrologi er ikke spåmandskunst. Mennesket har sin frie vilje til at vælge og vrage mellem muligheder og risici. Men astrologien kan fortælle, hvilke impulser den kosmiske bestråling har nedlagt i hvert enkelt menneske, og hvilke muligheder stjernernes skiftende konstellationer og dermed de kosmiske strålers styrkegrad giver det pågældende menneske at vælge imellem. Den kan tilskynde ham eller hende til aktivitet når "stjernerne er med", og til passivitet, agtpågivenhed og varsomhed, når "stjernerne er imod".

Som videnskab er astrologien blevet meget forskelligt bedømt i de skiftende tider. Den har været hævet til højderne og er styrtet i dybderne. Den er blevet betragtet som det sublimeste sublime og som det rene og skære nonsens. Den har været inderligt forbundet med astronomien - altså selve studiet af stjernerne og deres gang - og den har været skilt fra denne videnskab ved afgrundsdybe kløfter. Når

astronomien har opstillet et fast verdensbillede, er astrologien trådt i baggrunden i den offentlige bevidsthed - og hver gang dette "faste" verdensbillede så igen (som i vore dage, da alt svømmer). er slået i stykker af nye iagttagelser og nye beregninger, er interessen for astrologien igen blusset op.

"Skæbnebogen 1958" er den første samlede astrologiske årsberegning, der foreligger på dansk og er foretaget på grundlag af Danmarks og dermed den danske befolknings placering på jordkloden, hvilket ganske naturligt giver en kosmisk bestråling, der er forskellig fra den, som sker af befolkninger under andre himmelstrøg. Beregningerne er kollektive, altså foretaget gruppevis, med den danske befolkning opdelt efter de "himmeltegn", tolv i alt, under hvilke dens enkelte medlemmer er kommet til verden. Det giver naturligvis et større usikkerhedsmoment, end når horoskoperne stilles for enkeltpersoner, hvis nøjagtige fødselssted og fødselsøjeblik, man kender; men dog ikke større, end at også kollektivhoroskoperne kan være af overordentlig betydning for hvert enkelt menneske i kollektivet til vurdering af mulighed og chance, risiko og fare året igennem - og til at give agt herpå til gavn for sig selv og sine medmennesker. □

Margarita Philosophica

- et kompendium fra 1503

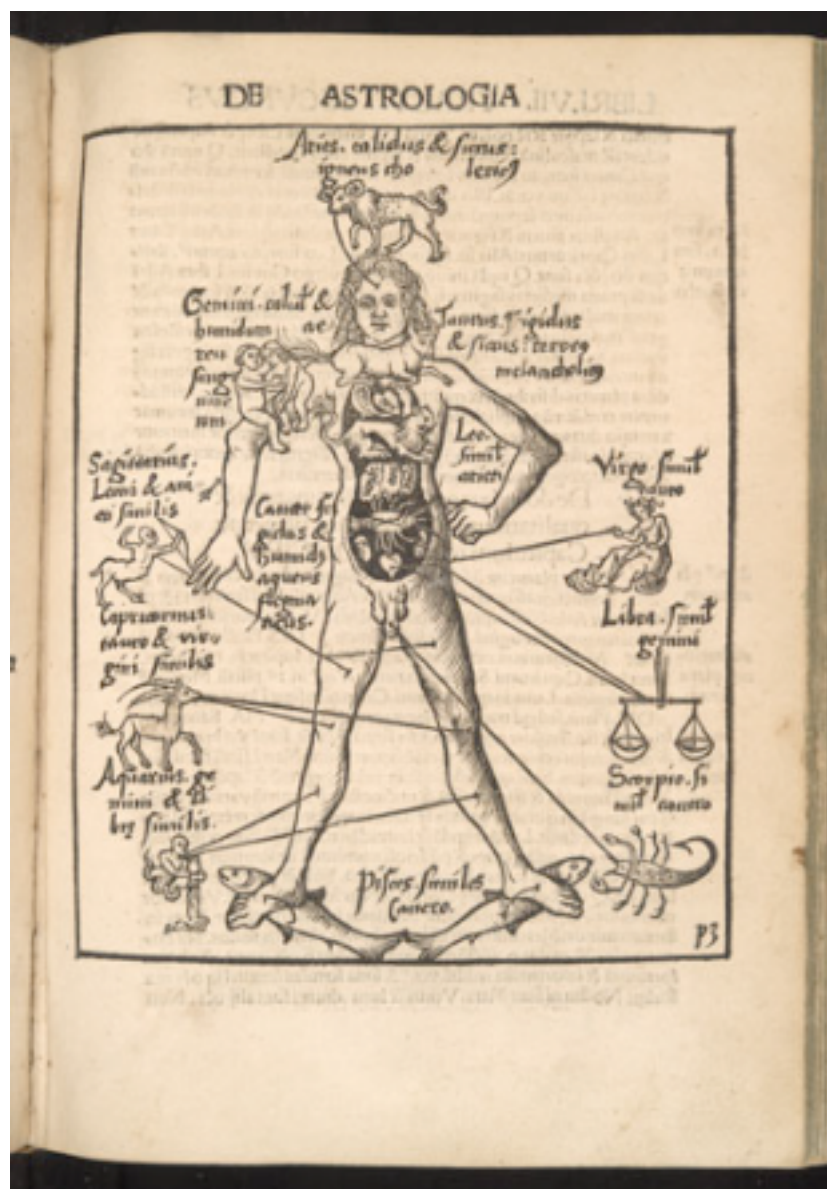
FAGLITTERATUR

Claus Houlberg

Margarita betyder perle på latin, så den danske titel på den tyske munk, Gregor Reisch's latinske værk ville altså være 'Den filosofiske Perle'. Den fremstår som et smukt illustreret leksikon over datidens viden og videnskabelige stade. Den blev benyttet ved adskillige universiteter, især i Tyskland, på grænsen mellem Middelalderen og Renæssance. For os astrologer er værket interessant, idet den viser det astrologiske fags næsten organiske sammenhæng med den øvrige tænkning i tiden.

Margarita Philosophica berører en række forskellige emner, som studerende på universiteterne i 1500-tallet ville komme i berøring med, men den indeholder ikke nye indsigter, ej heller prøver den at være alt omfattende. Dets formål er et ganske andet.

Bogen er et kompendium, der rummer pædagogiske opsummeringer af det, der blev undervist i på universiteterne. Disse har form af essays, omhandlende de vig-

Zodiakens Tegn med tilhørende legemsdele og organer.
En af de også i dag benyttede illustrationer
fra

Gregor Reisch: *Margarita philosophica*.
Freiburg: Johannes Schott, 1503

tigste emner en dannet person bør have kendskab til, og som sådan er værket encyklopædisk.

Teksten er delt i tolv kapitler, der dækker den klassiske emneopdeling på universiteterne, kaldet 'de frie kunster'. Med et kapitel til hvert emne gennemgås først indholdet af *Trivium* med grammatik, logik og retorik. Dernæst beskrives *Quadrivium* med aritmetik, musik, geometri og astronomi (herunder astrologi). Centrum i disse syv frie kunster er filosofien, der ofte afbildes i skikkelse af moder *Prudentia* (se ill.).

De fire af de fem resterende kapitler omhandler naturfilosofi. Hvilket vil sige så (for os) forskelligartede emner som elementerne, meteorologi, alkymi, fænomener i plante- og dyrerigerne, optik, hukommelse samt himmel, helvede og skærsild.

Det tolvte og sidste kapitel er en morallære, der former sig som en samtale, hvor eleven stiller spørgsmål og læreren besvarer dem. Nytte af bogen som redskab i undervisningen øgedes gennem et omfattende indeks og rig brug af illustrationer.

Bogens historie

Gregor Reisch var i årene 1503-1525 prior i et kloster, helliget Johannes Døberen, beliggende i Freiburg-im-Breisgau i Tyskland. Han var uddannet på Universitetet i Freiburg, hvor han tog sin

Mastergrad i 1489 og blev lærer her. Margarita Philosophia synes at være undfanget som redskab i denne undervisning og siden udbygget til encyklopædi.

Margaritaens vej til trykning var kompliceret. Selv om Reisch havde en komplet version af manuskriptet klar i 1496, blev den ikke publiceret før syv år senere. Først gik et par år med at få lavet de mange illustrationer hos den kendte tyske trykker Johann Amerbach. Imidlertid var kun halvdelen af bogen klar, da arbejdet blev overgivet til en anden bogtrykker, og først da denne flyttede til Freiburg for at være nær forfatteren, kom de sidste ting på plads og bogen kunne trykkes i 1503.

Bogen blev en succes fra starten og fik et genoptryk i 1504, hvorefter trykkeren slog sig ned i Basel og atter genoptrykte i 1508 og 1517. Et tegn på succesen var, at der allerede i 1504 dukkede uautoriserede optryk op i

Frankrig – dvs. kun et år efter udgivelsen – så Reisch havde virkelig ramt et reelt savn med sit værk.

Piratudgaven blev udført af Johann Grüninger i Strassbourg, der genoptrykte den i 1508, 1512 og 1515. Undervejs tilføjede han ekstra materiale om bl.a. arkitektur. Efter en pause på 20 år blev denne piratudgave optrykt af en fransk matematiker ved navn Oronce Fine. Hans udgave bliver genudgivet 50 år senere og endda oversat til italiensk i 1699.

Gregor Reisch's kompendium fik dermed en levetid i akademiske kredse på omkring 100 år, hvilket er længe, da bogen alene refererer, hvad andre har sagt og ikke selv tilføjer andet end overskuelighed og sin pædagogiske form. □

Kilde

- Margarita Philosophica - book of the month, by Hugh Cahill.
<http://bibliodyssey.blogspot.com>

Sophie

Informationsbrev fra
Astrologisk Museum

ISSN 1602-9631

Redaktionen består af museets stab
Ansv. red. og layout: Claus Houlberg
Email: tycho@asmu.dk

SOPHIE er gratis,
og distribueres kun digitalt fra
www.asmu.dk